

Euroopa
Komisjon

OLULISEMAD INSTRUMENDID, MILLEGA TOETATAKSE ELI TAASTEKAVA

#EUBudget #EUSolidarity #StrongerTogether

27. mai 2020

Iga programm ja iga euro, mis kaasatakse programmi „**Next Generation EU**“ alusel, peab aitama täita ELi liikmesriikide ja nende partnerite kõige tungivamaid taastevajadusi.

Rahalised vahendid suunatakse sinna, kus nende mõju on kõige tuntavam, ning need täiendavad ja võimendavad liikmesriikides käimasolevat olulist tööd.

KASUSAAJAD	Piirkonnad, ettevõtted ja kodanikud	Ettevõtted	Tervishoiusektor	Partnerid kogu maailmas
	Rohe- ja digipööre			
RAHASTUD	<ul style="list-style-type: none">• Euroopa taaste ja vastupidavuse rahastamisvahend• REACT-EU (ühtekuuluvuspoliitika)• Suurem ühtekuuluvus ja maaelu arendamine• Tugevdatud õiglase ülemineku mehhanism	<ul style="list-style-type: none">• Maksevõime toetamise rahastamisvahend• Tugevdatud programm „InvestEU“• Strateegiliste investeeringute rahastamisvahend	<ul style="list-style-type: none">• Uus terviseprogramm• Tugevdatud programm „Euroopa horisont“• Tugevdatud rescEU	<ul style="list-style-type: none">• Välistegevuse tagatis• Euroopa Kestliku Arengu Fond
SEKKUJAD	Euroopa Komisjon ja liikmesriigid	Euroopa Investeerimispank ja muud avaliku sektori finantspartnerid	Euroopa Komisjon	Euroopa Komisjon ja rahvusvahelised organisatsioonid

Investeeringud suunatakse mitmesuguste rahastute kaudu kolme samba alla.

1 Liikmesriikide toetamine kriisist taastumisel, selle põhjustatud kahjude parandamisel ja kriisist tugevamana väljumisel

EUROOPA TAASTE JA VASTUPIDAVUSE RAHASTAMISVAHEND

- Integreeritud **Euroopa poolaastasse**.

Milleks kasutatakse:

Investeeringud ja reformid, sealhulgas rohe- ja digipööre.

Mehhanism:

Toetused ja laenud, millega rakendatakse liikmesriikide taaste- ja vastupidavuskavasid, mis on kindlaks määratud kooskõlas Euroopa poolaasta eesmärkidega, sealhulgas seoses rohe- ja digipöördega ning riikide majanduse vastupidavusega.

Eelarve:

560 miljardit eurot, millest 310 miljardit eurot toetusteks ja 250 miljardit eurot laenudeks.

Jaotamispeähimõtted:

Kättesaadav kõigile **liikmesriikidele**, keskendudes kõige enam mõjutatud riikidele.

TAASTEABI, MIDA ANTAKSE ÜHTEKUULUVUSE HUVIDES JA EUROOPA TERRITOORIUMIDELE (REACT-EU)

- Täiendavad rahalised vahendid praeguste ühtekuuluvusprogrammidele ja Euroopa abifondile enim puudust kannatavate isikute jaoks ajavahemikul 2020–2022.

Milleks kasutatakse:

Tööhõivetoetused, lühendatud tööaja kavad ja noorte tööhõivemeetmed; VKEde likviidsus ja maksevõime.

Mehhanism:

Paindlikud ühtekuuluvuspoliitika toetused kohalikele omavalitsustele, haiglatele, ettevõtetele liikmesriikide korraldusasutuste kaudu. Riiklikku kaasrahastamist ei nõuta.

Eelarve:

Ühtekuuluvuspoliitika täiendav rahastamine **55 miljardi euro** ulatuses ajavahemikul 2020–2022.

Jaotamispeähimõtted:

Keskendutakse enim mõjutatud riikidele ja piirkondadele, võttes arvesse kriisi **majandusliku ja sotsiaalse mõju** raskusastet, sealhulgas noorte töötuse taset ja liikmesriikide suhtelist jõukust.

ÕIGLASE ÜLEMINEKU TOETAMINE

Samuti teeb komisjon ettepaneku toetada üleminekut kliimaneutraalsele programmi „Next Generation EU“ vahendite abil. Selleks suurendab komisjon **õiglase ülemineku fondi** rahastamist 40 miljardi euroni. See peaks aitama leevendada ülemineku sotsiaal-majanduslikku mõju kõige enam mõjutatud piirkondades.

Komisjon teeb ka ettepaneku suurendada **Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi** eelarvet 15 miljardi euro võrra, et toetada maapiirkondi Euroopa roheline kokkuleppe kohaselt vajalike struktuursete muudatuste tegemisel. See aitab saavutada ka uue elurikkus strateegia ja strateegia „Talust taldrikule“ kaugeleulatuvaid eesmärke.

2 Majanduse hoogustamine ja erainvesteeringute taaskäivitamine

MAKSEVÕIME TOETAMISE RAHASTAMISVAHEND

- Uus rahastamisvahend, millest toetatakse koroonaviiruse kriisi tõttu kannatavate **elujõuliste ettevõtete** omakapitali.

Milleks kasutatakse:

Omakapitalitoetus kõigi majandussektorite elujõulistele ettevõtetele, et lahendada nende koroonaviiruse pandeemiast põhjustatud maksevõimeprobleemid ning aidata neid nende rohe- ja digipöörde kaudu.

Mehhanism:

ELi eelarvetagatise andmine Euroopa Investeerimispanka grupile, et kaasata **erakapitali** (finantsvahendajate, nt sõltumatult hallatavate fondide või eriotstarbeliste vahendite kaudu).

Eelarve:

31 miljardit eurot

Jaotamis põhimõtted:

Nõudlusel põhinev ja kättesaadav **kõikidele liikmesriikidele**, keskendudes neile, keda koroonaviiruse kriis on eriti rängalt tabanud ja kes on vähem võimelised sekkuma riigiabi kaudu kõige enam mõjutatud sektorites.

Tugevdatud programm „InvestEU“ (SH STRATEEGILISTE INVESTEERINGUTE RAHASTAMISVAHEND)

Milleks kasutatakse:

Investeeringud kestlikku taristusse, teadusuuringutesse ja innovatsiooni ning digiteerimisse, VKEdesse ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtetesse, sotsiaalvaldkonna investeeringutesse ja oskustesse kogu ELis. Lisaks on uue strateegiliste investeeringute rahastamisvahendi eesmärk arendada välja **tugevad ja vastupidavad sõltumatud väärtusahelad**, nagu elutähtsad taristud, keskkonnahoidlikud ja digitehnoloogiad ja tervishoid, ning suurendada liidu ühtse turu sõltumatust.

Mehhanism:

ELi eelarvetagatise eraldamine investeerimisprojektide rahastamiseks EIP grupi ja riiklike tugipankade kaudu.

Eelarve:

15,3 miljardit eurot programmile „InvestEU“. Lisaks sellele luuakse uus strateegiliste investeeringute rahastamisvahend, mille jaoks eraldatakse 15 miljardit eurot programmist „Next Generation EU“.

Jaotamispõhimõtted:

Nõudlusel põhinev ja kättesaadav **kõigile liikmesriikidele**.

Kriisist saadud kogemuste kasutamine ja Euroopa strateegiliste probleemide lahendamine

TERVISEPROGRAMM

- Uus programm, millega järgitakse selles valdkonnas pädevuste jaotumist liidu ja liikmesriikide vahel, et aidata Euroopal valmistuda **tulevasteks terviseohtudeks**.

Milleks kasutatakse:

Investeeringud ELi tervishoiusüsteemidesse, tähelepanu keskmes on:

- terviseohutus ja kriisile reageerimise suutlikkus;
- pikaajaline haiguste ennetamine ja seire, tervishoiu kättesaadavus, diagnoosimine ja ravi, piiriülene koostöö tervishoiu valdkonnas.

Mehhanism:

Euroopa Komisjoni **toetused** otse toetusesaajatele, Euroopa Komisjoni keskselt hallatavad hanked.

Eelarve:

9,4 miljardit eurot.

Jaotamispõhimõtted:

Keskselt hallatav programm, millest saavad kasu **kõik liikmesriigid**.

rescEU – LIIDU ELANIKKONNAKAITSE MEHHANISM

- **Tugevdatakse** liidu kodanikukaitse toetusvõimet **ulatuslikele hädaolukordadele** reageerimisel.

Milleks kasutatakse:

Tervisealases hädaolukorras tegutsemise taristu: ladustamismaht, süsteemid ravimite, arstide ja patsientide transportimiseks ELi piires või nende toomiseks väljastpoolt ELi.

Mehhanism:

Euroopa Komisjoni hallatavad **toetused ja hanked**.

Eelarve:

Kokku 3,1 miljardit eurot.

Jaotamispõhimõtted:

Kesksetl hallatav programm, millest saavad kasu **kõik liikmesriigid**.

Komisjon teeb ka ettepaneku **tugevdada** muid programme, et võimaldada neil täita täieulatuslikult oma rolli liidu **vastupidavuse** suurendamisel ning pandeemiast ja selle tagajärgedest tulenevate probleemide lahendamisel:

- Kokku 94,4 miljardi euro suurune lisatoetus programmile „**Euroopa horisont**“, et suurendada Euroopa toetust tervishoiu- ja kliimalasele teadus- ja innovatsioonitegevusele
- Kokku 87 miljardit eurot **naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendile** uue välistegevuse tagatise kaudu ning **Euroopa Kestliku Arengu Fondile**, et toetada partnereid – eelkõige Lääne-Balkanit, naaberriike ja ülejäänud Aafrikat – nende pingutustes pandeemia tagajärgedega võitlemisel ja nendest taastumisel
- **Humanitaarabi rahastamisvahendi** suurendamine 5 miljardi euro võrra, et vastata kasvavatele humanitaarvajadustele maailma kõige haavatavamates piirkondades
- Kokku 8,2 miljardit eurot **digitaalse Euroopa programmile**, et edendada liidu küberkaitset ja toetada digipööret
- Investeeringud ajakohastesse ja suure jõudlusega transporditaristutesse, nagu Rail Baltic, et hõlbustada piiriüleseid ühendusi, eraldades täiendavalt 1,5 miljardit eurot **Euroopa ühendamise rahastule**
- Hästi toimiva ühtse turu jaoks tingimuste loomine, et soodustada taastumist, säilitades **ühtse turu programmile** ning **maksu- ja tollikoostööd** toetavatele programmidele kavandatud eelarved vastavalt 3,7 miljardi, 239 miljoni ja 843 miljoni euro tasemel
- 3,4 miljardi euro suurune lisatoetus programmile „**Erasmus+**“, mis teeb noortesse investeerimise kogusummaks 24,6 miljardit eurot, samuti investeeringud kultuuri- ja loomesektoritesse, kuna programmi „Loov Euroopa“ eraldisi suuredatakse 1,5 miljardi euroni
- **Ühise põllumajanduspoliitika** vahendite suurendamine 4 miljardi euro võrra ning **Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi** vahendite suurendamine 500 miljoni euro võrra, et suurendada põllumajandus- ja toidusektori ja kalandussektori vastupidavust ning pakkuda vajalikku tegutsemisruumi kriisiohjamiseks

© Robert Schneider
Fotolia - 2018

- Kokku 22 miljardit eurot **varjupaiga- ja rändefondile ning integreeritud piirihalduse fondile**, et tugevdada koostööd välispiirihalduse ning rände- ja varjupaigapoliitika valdkonnas
- Kokku 2,2 miljardit eurot **Sisejulgeolekufondile** ja kokku 8 miljardit eurot **Euroopa Kaitsefondile**, et toetada Euroopa strateegilist autonoomiat ja julgeolekut
- Kokku 12,9 miljardit eurot **ühinemiseelseks abiks**, et toetada meie partnereid Lääne-Balkanil.

© Euroopa Liit, 2020

Selle dokumendi taaskasutamine on lubatud, kui on viidatud allikale ja märgitud kõik muudatused (Creative Commons Attribution 4.0 International Licence).

Selliste elementide kasutamiseks või paljundamiseks, mis ei kuulu Euroopa Liidule, võib olla vaja taotleda luba otse asjaomaselt õiguste omajalt.

Kõik pildid © Euroopa Liit, kui ei ole märgitud teisiti. Ikoonid © Flaticon – kõik õigused kaitstud.

Print ISBN 978-92-76-18234-4

doi:10.2761/761554

KV-01-20-262-ET-C

PDF ISBN 978-92-76-18222-1

doi:10.2761/88027

KV-01-20-262-ET-N